

praesens in lingua latina, quae est characteristica s. romanae ecclesiae et fons scientiarum, tradantur.

N 1. (?) Szanowni w Chrystusie Bracia Dekanatu Zaleszczyckiego!

Pogłoska szerzy się, jakoby duchowieństwo nasze obstając za narodowością swoją, skłonność miało do przejścia na schyzmę, i spowodowała cały kler archidiecezalny przeciwko tej niesprawiedliwej i fałszywej o nas opinii uczynić solenną protestacyję, którą to imieniem kleru dekanatu naszego ułożoną Wielebnością [має бути: Wielebnościom] Waszym do podpisu udzielam, kto się z takową zgadzać będzie; tylko proszę bez żadnych dodatkow podpisać imię i nazwisko i tytuł, tak jak ja tu podpisałem i nie pomakulować; podpisy te na obydwóch exemplarzach sztemplem opatrzonych proszę dla urzędowego użycia uzupełnić, niemniej tę protestacyję zapieczentowaną jeden do drugiego odsyłać i jak najspieszniej expediować najmocniej upraszam i obliguję, ażeby ta protestacyja jak najrychlej mogła Jego Excellencyi być przedstawioną i my nie byli zawsze poslednimi. Swidowa d. 7 stycznia 1850.

Joz. Macieliński.

Szczytowce praestt. 16-ten Jänner 1850 DZ. mit der Bemerkung, dass der Gefertigte in dem an S-e Exzellenz stilisirten Gesuche die Klausel wegen Belassung der lat. Sprache im theol. Studium beyzufügen genöthiget war, als das in bezogenem Gesuche berührte ruth. Studium nur für jene, welche die Theologie in der hochwissenschaftlichen lat. Sprache nicht hören konnten, zugedacht war, und nach allerhöchstem Ermessen die Congrua-Ergänzung für sie nur auf 200 F. C. M. festgesetzt wurde, welches Studium auch über das Einschreiten der Ruthenen, welche den Lateinern nicht nachstehen wollten, aufgehoben wurde, — wesswegen jetzt wieder darum zu bitten Wankelmuth wäre, und da endlich das h. k. k. Ministerium, dass es am theol. Studium bei der lat. Sprache verbleibe, ausgesprochen hat, so kann der Unterzeichnete derart Petitionen, welche nur Belästigung deuten, weder mit Stillschweigen übergehen, noch mit seiner Fertigung unterstützen.

Anton Uhrynowski gr. kath. Szczyt. Pfarrer.

Подав В. Гнатюк.

Про збірник пісень Бодяньського.

В „Етнографічному Збірнику“ т. V, ст. 117 (беру цитат із К. Стар. 1899 р., нр. 12, ст. 152 і прим.) згадано про невеличкий рукописний зшиток, що передала вдова Максимовича

Драгоманову з надписю „Малоросійскія пѣсни“ і з допискою руки Максимовича: „Г. Бодянського“. При тім одну пісню, що є в тім зшитку, наведено в Збірнику з іменем О. Бодянського, се-б то збиране сих пісень немов би приписано звістному О. М. Бодянському.

Чи є в редакції Збірника на се підстава, не знаю, та можу подати ось що: тому 20 років мені подаровав мій свояк (тепер уже покійний) В. М. Дьяконов, що жив часто в своїй магтности в м. Варві (Лохвицький пов., Полтавська губ.) чотири зшитки з українськими піснями; при тому з титулів зшитків видно, що се II, III, IV і V зшиток, а першого у В. М. Дьяконова не було. Пісні сі зібрав свояк О. М. Бодянського Федір Бодянський, що був у половині 40-х років учителем Лохвицької школи, а потім інспектором прилуцької повітової школи, нарешті доживав свій вік у м. Варві, батьківщині Бодянських. Збирав він пісні в ріжних місцевостях України і, як можна міркувати по папері й письмі, або в початку 40-х, або в кінці 30-х років. Чи зшиток, переданий вдовою Максимовича Драгоманову, не був власне першою, загубленою частиною збірника, що знаходить ся у мене? В такім разі він те-ж належав не О. Бодянському, а Ф. Бодянському. Збережені у мене зшитки назвав збирач пісень ось як: II Челядські пѣсни — перед подружем. III Пѣсни опеньгавшихся — одвінчаних. IV Легутні пѣсни — обрядові. V До за-каблукивъ пѣсни — Гуляльні, танечні. Звідки добув В. М. Дьяконов отсі пісні, він мені не сказав; найлекше припустити, що після смерти Ф. Бодянського дістав від його свояків, що также жили в м. Варві; але мені бачить ся, що швидше від родини Максимовича, син котрого виховував ся разом і приятелював сином В. М. Дьяконова і, як мені звістно, дарував йому старі рукописи зо збірки покійного батька.¹⁾ Ще більше мене переконують в останньому здогаді дописки на краях і в иньших місцях при піснях у моїх зшитках, котрі зазначають, на скільки я міг міркувати по декотрих, написаних виразно, що пісні ті вже надруковані в сім чи тім збірнику. Такі дописки найлекше було зробити Максимовичу. Чи нема їх і в зшитку, що знаходить ся в руках редакції Збірника?

Все те було би інтересно розібрати; я бажав би опублікувати цікаву збірку пісень Ф. Бодянського, але не инакше як з від-

¹⁾ Дві з них — XVII в. дістали ся й мені: одну я подарував до Київського церковно-археол. музея, другу проф. В. Б. Антоновичу.

повідними паралелями, подавши наперед бодай дуже коротеньку біографію Ф. Бодяньського. Для такої біографії в мене деякі матеріяли зібрані, але зовсім науково видавати українські пісні річ дуже не легка.¹⁾

Одесса 19 грудня 1899.

Ол. Маркевич.

До історії вірші на Україні.

Соті роковини першого видання „Енеїди“ Котляревського і тісний генетичний звязок сеї першої нашої жартливої епопеї з улюбленими в XVIII в. віршами оживили серед дослідників зацікавлене сими безіменними, давнйше нехтованими творами. В працях Драгоманова, Житецького і и. вказано на важність зібрання і историко-літературного вистудіювання віршів і загалом для зрозуміння духового життя на Україні в передодень нашого національного відродження. По тих принагідних публікаціях текстів укр. віршів, які почали ся ще в „Основі“ 1861 р. і вели ся далі в ріжних газетах, потім у „Кіевській Старині“, мали ми першу пробу систематичного зводу текстів, зроблену М. Драгомановим у „Житю і Слові“ 1894 р. Ся проба далеко не вичерпала всего матеріялу, звісного навіть самому Драгоманову, тай пізнйше появляли ся нові принагідні публікації в „Кіевській Старині“ та московськім „Етнографическім обозрѣнію“. Богацтво рукописних або живих ще доси в пам'яті людській віршів доси далеко не вичерпане, та про те треба сказати, що систематичне і з науковою критикою оброблене видане всего того, що опубліковано доси на сьому полі, а при тім визискане тих нечисленних рукописних співанників, які переписували ся так пильно нашими батьками і дідами, се один із пильних дезідератів української літературної історії. Як причинки до сеї будущої збірки ми публікуємо тут дві вірші, прислані нам минулого літа д. Александром Шавінським із Симферополя. Ті вірші він передав із пам'яті, вивчивши їх ще малим, у 1858—61 роках, із рукописної збірки домового вчителя Олександра Мацієвського в селі Феліксієвці, Київської губ., Липовецького пов. Хто був по національності сей Мацієвський, що ще містила його рукописна

¹⁾ Редакція, признаючи зюгади вп. автора дуже правдоподібними, на жаль, не може допомогти йому в роз'ясненню сього питання, бо від неб. Драгоманова одержані були в копії лише кілька нумерів з того збірника; оригінал мусить бути в паперах Драгоманова.